

Taboo

EL FORTIN

1969

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov • TAVOR je last in vestnik Zveze D. S. P. B. Tabor • Mnenje Z. D. S. P. B. Tabor predstavljajo le članki, ki so podpisani od glavnega odbora Zveze. • Izdaja ga konzorcij. Predsednik inž. Anton Matičič. • Urejuje uredniški odbor; odgovorni urednik Adolf Škrjanec, za lastništvo Ivan Korošec, upravnik Jože Jenko.

—::—

TAVOR is the voice of the Confederation Tabor of the United Slovene Anticommunists

—::—

TAVOR es órgano de la Confederación Tabor de los Anticomunistas Eslovenos Unidos. • Director: Ing. Antonio Matičič, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina

—::—

Imprenta: Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina, T. E. 33-7213

—::—

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 1.005.854

—::—

Naročnina: Južna Amerika 700 pesov, odn. enakovrednost v dolarju USA in Kanada 3.50 dolarja letno, zračno 6 dolarjev; Anglija in Avstralija 1 funt šterling; Evropske države 3 dolarje.

—::—

Naročila, reklamacije in nakazila pošiljajte na naslov upravnika: José Jenko, Pedernera 1075, Villa Madero, prov. Buenos Aires, Rep. Argentina

—::—

Vse dopise in ostalo pošto pošiljajte na naslov: inž. Anton Matičič, Igualdad 1110, Villa Ballester FNGBM, Pcia. de Buenos Aires, Argentina

NASLOVNA SLIKA:

V letu protikomunističnega plebiscita so tudi množice, zbrane dne 25. junija 1944 na mogočnem taboru na Brezovici pri Ljubljani, odločno zavrgle nasilno komunistično prekucništvo prav za časa tuje okupacije in gromko izpovedale svojo zvestobo BOGU — NARODU — DOMOVINI!

Tabor

*Mi se borimo za svojo
zemljo!*

*Smo upe vanjo dali,
se v domobrance zbrali.*

(Domobranksa pesem)

Julio 1969

BUENOS AIRES

Julij 1969

LA MISMA VERDAD

Del mensaje del Presidente de la República Argentina **Tte. Gral. Juan Carlos Onganía** del día 4 de junio de 1969, que corrobora plenamente la verdad por la cual, sentando el glorioso ejemplo para la humanidad amante de la libertad, hace ya 25 años, miles de nuestros gloriosos y heroicos „domobranci“ anticomunistas eslovenos ofrendaron sus vidas sirviendo a **Dios — Pueblo — Patria**. Quiera Dios que el noble pueblo argentino nunca jamás tenga que pagar tan alto precio por la misma verdad.

Cuando en paz y con optimismo la República marchaba hacia sus mejores realizaciones, la subversión, en la emboscada, preparaba su golpe.

Los trágicos hechos de Córdoba responden al accionar de una fuerza extremista organizada para producir la insurrección. Allí están reflejados, en víctimas y en sangre, en humo y fuego, en barricadas y destrucción, los únicos propósitos de los insurrectos. La consigna era paralizar a un pueblo pujante que buscaba su destino; la guerra civil a cualquier precio.

Durante las etapas preparatorias algunos órganos de prensa difundieron noticias distorsionadas que alentaban los propósitos de los organizadores del caos.

Comprendo la carga de idealismo que temple el corazón de un joven y lo empuja a poner su vida al servicio del ideal y a jugarla en una barricada cuando cree que su causa es justa, pero ¡Cuán grande tiene que ser la provocación para asesinar desde la sombra para hacer fuego contra conciudadanos, para incendiar, saquear y matar!

Demos vuelta la hoja sobre estos episodios tristes, episodios trágicos, episodios repudiables, que mañana habremos de superar. Pero quede bien claro que detrás de ellos, dando intención y contenido al caos, está el verdadero enemigo.

Ante él hay una sola defensa: la unidad del pueblo argentino, con sus raíces en la tradición y en la historia, su fe en Dios y sus esperanzas en los valores nacionales, que son los únicos que nos llevarán a la grandeza.

PRIČAJMO ZVESTI!

V dobi, ko nekateri poskušajo rahljati našo zvestobo in v našo protikomunistično pripravljenost vnašajo zmedo s strani, s katere tega nismo nikdar pričakovali, je Oznaniło dušnopastirske pisarne v Buenos Airesu v številki za praznik presvete Trojice, dne 1. junija 1969 (Leto XXI, št. 27), prineslo uvodnik za katerega načelne besede se uredniku, direktorju g. msgr. Antonu Oreharju javno zahvaljujemo ter omenjeni uvodnik dobesedno ponatiskujemo tudi za naše bralce, da bi ga ponovno pazljivo prebrali in se zvesto po njem ravnali. (Op. ur.)

V dneh 24., 27., 28., 30. in 31. maja 1945 so angleški zavezniki pod pretvezo, da jih vozijo v Italijo, izročili iz vetrinjskega tabora, kamor so se bili zatekli, komunističnim partizanom enajst tisoč in več slovenskih domobrancev in civilnih beguncev. Partizani so prevarane domobrnce po predhodnem poniževanju, izstradanju in mučenju pobili v junijskih dneh. Množični grobovi strahotnega genocida nad razoroženimi vojaki so v Kočevskem Rogu, v Hrastniku, v Teharjih, v okolici Celja, pod Lubnikom nad Škofjo Loko, na Podutiku pri Ljubljani, na Toškem čelu...

Po štiriindvajsetih letih se svobodni Slovenci spominjamo njihove vzvišene žrtve. Spominjamo vidno in zavestno. Domovina mora o tem spominu molčati. Naša odgovornost je tedaj še večja. Pričamo zase in za domovino, pred velikim svetom. Vsaj morali bi pričati. Vsa leta našega zdomštva. Vse ure naše svobodnosti. Morda je to srčika našega poslanstva v svetu. Naša prva in največja dolžnost, da svetu povemo; da domovini razkrivamo. Možnosti ne manjka; priložnosti je dovolj.

Domobranci in pobiti Slovenci med drugo svetovno vojno, med revolucijo in po nji, gredo v slovensko in evropsko zgodovino z žigom izdajalca, odpadnika, preddanca... Tako jih predstavlja že štiriindvajset let uradna domovina. Tako govore o njih mladi generaciji, kolikor se njihovo ime sploh omenja. Kar svet ve o njih, ve po vsiljenem domačem oblastniku. Kar mladi rod čuje o njih, so sramotenje, klevete in laž.

Kje je naša odgovornost? Kje čut hvaležnosti? Kje samo kaplja resnične narodne in človečanske ljubezni? Koliko smo do danes oprali s spomina slovenskih junakov madež ki jim ga je zadal neslovenski internacionalc?

Praznik junakov nam dramí vest, osveži nam spomin, razgiblje našega duha, ogreva našo ljubezen, vzbudi hotenje po pravičnosti, razžari plamen svobode, dviga srce k Bogu. Tu je ključ nerešenih skrivnosti: zakaj, kako je bilo mogoče, pa prav mi, kako, da nam... Bog je odprt odgovor za vse, kar se je zgodilo, odgovor, zakaj se je zgodilo! Kdor zre mučeniško zmago slovenskih junakov skozi pot večnosti, se mu brž razkrije vse obličje božjih namenov in načrtov. Kaj ni najlepše in najčudovitejše, da je okrog dvanajst tisoč mladih ljudi v svetu brez Boga dalo svojo kri in srce in mla-

dost... življenje — za Boga? In zaradi svoje vere v Boga, zaradi svoje prepričanosti o zmagi božjega kraljestva so morali v smrt. To je bil prvi in naglavni razlog množičnega pomora. O tem se strinjajo vsi, ki so se čudežno rešili iz krvavega pokolja.

Živimo v svetu brez Boga. Prosimo Boga: visoko dvigni Gospod, slovensko žrtev. Naj njihova krvava zmaga znani domu in svetu:

V ROGU LEŽIMO POBITI — ZA BOGA NAROD IN DOMOVINO!

Spominjajmo se jih .. pričajmo zanje!

Fr. G

ČRNCI IN KOMUNIZEM

Vsak svobodni Slovenec se je pred 25 leti dokončno zavedel da s komunizmom kompromisa ni in ga nikoli ne more biti. Tudi tisti, ki so kljub zločinom komunistov med vojno še mislili na kompromise, so ob tragediji, ki je sledila Vetrinju, dokončno spoznali, da je prelom med komunisti in svobodo dokončen. Kot nekoč turjaški borci pred predajo, smo tedaj vsi, ki smo si rešili življenje, zagotavljali, da bomo sledili našim pobitim vzornikom in boj proti komunizmu nadaljevali, dokler ne bo domovina svobodna.

Leta so šla mimo nas. Raztepli smo se po svobodnem svetu in naša pred leti dana zagotovila iz leta v leto postajajo bolj meglena, nekaterim že celo tuja. Vedno manj je volje, boj nadaljevati, vedno manj je navdušenja, družiti se in delovati s tistimi Slovenci, ki skušajo stopati naprej in stopati v borbo proti komunistom z metodami, ki so nam danes na razpolago. Še več: mnogi nekdanji odlični protikomunistični borci se oddaljujejo, ker se morda boje, da bi jim druženje s protikomunisti moglo škodovati, kadar bodo obiskovali svoj rodni kraj.

Strašna je bila cena, ki so jo naši sovrstniki pred 25 leti plačali za to, da bi mi živeli v svobodi. Nehote se človeku porajajo misli, da so to strašno ceno plačali zaman. Namesto udarnosti, vdanosti in strpnosti, se koočamo in utapljamo v vsakdanjih skrbeh in materialnih dobrinah. Bojimo se vsega, kar je idealno, ker bi to morda od nas zahtevalo „žrtvice“. Bojimo se zamere in ne vem česa še.

Morda je temu tako. Toda poglobimo se vase in možato priznajmo, da smo postali plitvi. V nas ni več globine ni več navdušenja; počasi pa sigurno se utapljamo v vsemirju velikega zmaterializiranega sveta. Potapljamo se tako globoko, da danes niti ne vidimo nevarnosti, ki se nam pri-

bližuje tudi v svobodnem svetu. Namesto, da bi sklenili svoje sile in se pripravili na novo neurje, gremo vsak svojo pot.

Komunisti pa medtem delajo. Oni doma z vedno večjo vnmemo vnašajo svoje ideje med nas same. Tu in tam že čutimo vpliv njihove propagande in njihovih pretkanih limanic na katere počasi in sigurno ujemajo „plitve“ emigrante.

Pa pogledjmo še izven našega kroga. V svobodnem svetu vre. Mladina hodi svoja pota. Univerzitetni študentje protestirajo proti vsakemu redu in kontroli. Ameriški črnici zahtevajo „enakopravnost“ in oblast. Skrajni levničarji dvigajo glave in hujskajo ljudi zoper vsako pozitivno akcijo proti komunizmu.

Prav in primerno je, da si posamično ogledamo ta gibanja in jih skušamo tudi analizirati in doznati, kaj je v ozadju vsega tega.

Amerikanski črnici že več let nazaj razgrajajo in preko noči zahtevajo enakopravnost z belim prebivalstvom. Morda večina teh resnično želi le enakopravnost, ki je v preteklosti niso bili deležni. Toda vsi znaki kažejo, da skušajo te zahteve črncev komunisti spretno vnovčiti in jih vskladiti s svojimi načrti.

Da je temu tako, najbolj zgovorno kaže revija „The Crusader“, ki izhaja nekje na Kitajskem in je namenjena predvsem ameriškim črnecem. Izdajatelj je Robert F. Williams, ameriški črncem, ki se nahaja v emigraciji. Ta možakar je v Ameriki dobro poznan po svojem hujskanju med črnim prebivalstvom. Leta 1961 je pobegnil na Kubo in tam organiziral posebno radijsko oddajo za ameriške črnce, ki je bila oddajana preko radio Havana. Leta 1966 je svojo operativno bazo prestavil v Peking in tam začel izdajati omenjeno revijo „The Crusader“. Govora je, da se misli letos legalno ali ilegalno vrniti v ZD in na domačih tleh nadaljevati s podtalnim delom. Revijo je težko dobiti, ker je uradno v ZD prepovedana; toda sem in tja človeku le pride v roke kak izvod. Vsebina revije je sama Maoistična propaganda in podrobna navodila črnecem, kako naj delujejo, da uničijo „Ameriko“. Zanimivo pri tem pisanju je to, da je v vseh ozirih dosledno komunistični taktiki. Williams nenehno poudarja, da je rešitev črnškega vprašanja le v sili in da je le s silo možno doseči spremembo. Prav zaradi tega tudi izdajatelj revije napada vse črnce, ki so proti sili in ki so se plasirali v ameriški družbi. Enako napada vse programe, ki nudijo izboljšanje razmer za črnce preko vzgoje in šolanja ter programe, ki bi mogli posredovati črnecem boljša službena mesta.

Tako početje jasno kaže, da komunisti najsi bodo oni v Moskvi ali oni v Pekingu želijo, da se črnecem slabo godi. Potrebujemo revščino; kajti ako revščina ostane, potem je mogoče tudi ohraniti „kasto“ ljudi, ki so tako bedni, da jih je mogoče pridobiti za načrte, ki jih imajo komunisti z ameriško industrijo. Kaj je lažjega, kot doseči, da ta „razred“ ljudi začne s požigi in rušenjem ameriške industrije. Komunisti bi dosegli svoj cilj, ne da bi jim bilo treba riskirati svoje bombnike. Odprava revščine bi bila za

komuniste porazna. Zato ni čuda, da napadajo vse one črnce, ki si opomorejo in se dvignejo iz revnega sloja na raven, ki je v moderni družbi človeka vredna.

Navodila, ki jih Williams daje ameriškim črncem, so natančna in izdelana do vseh podrobnosti. Toda v tej fazi posveča največ pozornosti hujškanju za krajo, demonstriranje in požige.

Njegova ideja je, da je možno črnce poštavno tako organizirati, da bodo s podtalnimi akcijami zadojali več škode, kot pa vodikove bombe. Morda ima možakar prav, če mu bo uspelo pridobiti črno prebivalstvo za svoje načrte.

Črnici so morda res nezadovoljni. Mnogi so razočarani. Toda veliko jih je tudi poštenih, ki jim ni vseeno, kaj se bo jutri zgodilo z ameriško državo. Williams jasno ne pove, kako bo rešil črnški problem ko bo vsa dežela upepeljena. Morda ima za rešitev tega problema sličen načrt, kot ga je imel Hitler za Jude! Pričakuje, da bodo pobiti; in tega tudi ne skriva rekoč: Črnici ne morejo zgubiti ničesar drugega kot verige! Govori o načrtih, ki so izdelani do vseh podrobnosti, hujškanje presega vse meje, tako da razdraži črno prebivalstvo in jih napravi besne kot ranjeno zver. V svojih spisih govori o krvi mučencev, ki bodo padli kot borci in nosilci revolucije.

Črnsko gibanje v ZD, ki se bori za pravično stvar, pri tem delovanju iz ozadja mnogo trpi. Maoistična skupina jim dela škodo na vseh koncih in krajih. Nihče točno ne ve, kje je ločnica med črnskimi napori, za katerimi stoji komunizem, in med onimi, ki niso pod vplivom komunizma. Celotni črnici sami si v nekaterih skupinah niso na jasnem, kje je črta ločnica med komunistično inspiriranim bojem in nekomunističnimi prizadevanji za večje pravice črnškega prebivalstva. Zgodi se in možno je, da so črnici vpreženi v gibanja, ki jih vodijo komunisti, pa se tega niti ne zavedajo. Nedvomno pa je, da je jedro takoimenovane „črne sile“ (black power) Maoistično.

Kaj je dovedlo črnca Williamsa do takega dela? Odgovor je jasen: Sovraštvo, razočaranje in slepota. To pa je možakarja tako zaslepilo, da je z lahkoto nasedel limanicam. Komunisti so ga pritegnili kot koristno budalo ker jim je trenutno potreben in koristen. Ko ga pa ne bodo več rabili, ga bodo odvrkli, kot so to v preteklosti vedno storili.

Žalostno je da so ta možakar in preko njega mnogi drugi tako slepi, da ne uvidijo, da svobode črncem ne morejo nuditi tiste sile, ki same še danes temeljijo na suženjstvu.

Toda, kakorkoli že, to gibanje je nevarno, ker je prikrito in, kot rečeno, mnogi črnici še sami ne vedo, da so del tega uničevalnega aparata, ki pripravlja strahotno revolucijo.

Tako komunisti! Kaj pa mi? Nas je morda že celo sram priznati, da smo protikomunistična ideološka emigracija in da smo seme padlih junakov v boju proti istemu zločinskemu zlu, ki nas že ogroža v svobodnem svetu!?

Razčiščenje v Slovenski kulturni akciji

Kakor je našim bralcem že znano, je prišlo v Slovenski kulturni akciji (SKA) do razdora, ki ga pa je brez strahu za zmoto mogoče označiti kot novi primer razčiščenja naših razmer. Povod zanj leži nedvomno v nezadovoljnosti določenih interesnih krogov (predvsem zunaj SKA) proti njenemu dolgoletnemu, vsekakor silovito delavnemu predsedniku Rudi Jurčecu, ki pa je s svojimi stališči do aktualnih vprašanj naše skupnosti izven domovine, predvsem pa s svojimi kulturno-političnimi spomini v še ne zaključeni vrsti knjig pod naslovom „Skozi luči in sence“ močno razgibal duhove. Prav z ozirom na to pa torej resnični vzrok za ta pomembni dogodek v okviru naše ideološke skupnosti leži tam, kjer razdor prehaja v — razčiščenje.

Na zunaj vidni koraki, ki so pripeljali do tega, so v kratkem sledeči:

Občni zbor SKA, ki je bil sklican dne 27. aprila lanskega leta, je izglasoval potrebo po spremembi dotedanjih pravil, ki naj bi ne odgovarjale več danim razmeram. Določil je posebno komisijo za redakcijo novega osnutka in prekinil zasedanje. Ob nadaljevanju, oz. zaključku tega občnega zbora, ki je bil sklican v Buenos Airesu dne 22. marca t. l., sta bila predložena dva osnutka; za prvi, bistveno sporni člen pa še tudi tretji. Ker pa je ta bil na občnem zboru umaknjen, citiramo samo sporna prva člena dveh osnutkov v zvezi s tretjim členom, ki pa je bil v obeh osnutkih identičen.

1. osnutek:

Čl. 1. — Slovenska kulturna akcija je organizacija slovenskih protikomunističnih kulturnih delavcev in podpornikov v zdomstvu, ki hočejo z ustvarjalnim in posredovalnim delom prispevati k obrambi in bogatenju duhovnih vrednot človeka in narodne skupnosti ter se vključuje v boj za svobodo slovenskega naroda.

Čl. 3. — Idejni temelj dela organizacije je naravni etični zakon, potrjen in izpolnjen po krščanskem svetovnem nazoru.

2. osnutek:

čl. 1. — Slovenska kulturna akcija je organizacija slovenskih zamejskih in zdonskih kulturnih delavcev in podpornikov, ki žele z ustvarjalnim in posreovalnim delom pomagati pri ustvarjanju in širjenju kulturnih vrednot, posebno slovenskih.

(Op. ured.: — „zamejskih in“ je bilo v besedilo vnešeno, „in podpornikov“ pa izpuščeno šele na občnem zboru.)

čl. 3. — Idej: temelj organizacije je naravni etični zakon, potrjen in izpopolnjen po krščanskem svetovnem nazoru.

Po dolgi, tu in tam hudo ostri diskusiji o pojmovanju protikomunizma, boja za svobodo slovenskega naroda in vloge naših kulturnih delavcev pri tem, kakor tudi bistva in smisla naše verke in kulturno-politične emigracije sploh, je bil zaradi zadržanja člana gledališkega odseka, ki je uspel nabrati kopico pooblastil odsotnih in nekaterih že ne več aktivnih članov tega odseka, s štirimi glasovi večine izglasovan drugi osnutek, ki članom Slovenske kulturne akcije izrecno ne predpisuje več protikomunistične opredeljenosti. Nato so nekateri vidni, pa obenem dotlej najbrž najbolj delavni člani občni zbor zapustili — in izvoljen je bil novi odbor, ki mu predseduje dr. Tine Debeljak.

V imenu članov, ki takšnega obrata v SKA zaradi večine štirih glasov nekaterih celo že ne več aktivnih članov gledališkega odseka niso hoteli sprejeti, so Ruda Jurčec, Alojzij Geržinič in Božidar Fink nemudoma razposlali svoje pojasnilo, na katerega je — že pod uredništvom in v imenu novega odbora — odgovoril Glas Slovenske kulturne akcije (Leto XVI., št. 5; 11. IV. 1969). Dne 21. aprila 1969 pa je izšla že tudi prva številka novega kulturno-političnega informativnega glasila Sij slovenske svobode, katerega urejuje bivši dolgoletni predsednik Slovenske kulturne akcije Ruda Jurčec.

Ker nas kot eminentno protikomunistično glasilo takšen razvoj dogodkov v naši vrhunski kulturni organizaciji seveda mora zanimati, smo naprosili dr. Stanka Kocipra, o katerem vemo, da je bil tesno ob začetkih SKA pred več kot 15 leti, naj nam napiše svoje gledanje o tem. Dr. Stanko Kociper se je odzval s tem, da nam je odstopil kopijo pisma, ki ga je poslal istočasno dr. Tinetu Debeljaku in Rudi Jurčecu. Iz tega pisma je Sij priobčil nekatere odstavke, Glas Slovenske kulturne akcije pa doslej ničesar. Mi ga prinašamo dobesedno. —

(Op. uredništva)

Gospoda

19. 4. 1969.

dr. Tine Debeljak in Ruda Jurčec,

sedanji in bivši predsednik

Slovenske kulturne akcije,

Buenos Aires

Spoštovana in draga prijateljja!

Če že zamisel Slovenske kulturne akcije ni bila naravnost zaplojena v nočnih razgovorih pred mojim kaminom, ko so me v letih 1950—1954 počaščali s svojimi obiski gg. dr. Tine Debeljak, brata dr. Nace ter Lado Lenček idr., sem stal vsaj zelo tesno ob njeni zibelki; pa po neki čudni soslednosti prišel sedaj tudi ob zglavje postelje, kjer leži hudo ranjena.

Dejstva namreč so, da je Slovenska kulturna akcija kot svojo prvo publikacijo izdala prav moj „Mértik“ (1954) in pozneje (1957) roman „Na božji dlani“ iz mojega cikla „In svet se vrti naprej“, pa da potem iz razlogov, ki jih tu ne mislim oživljati, sicer nisem „izstopil iz ustanove“ (če bi me ob imenih kot sta čč. gg. dr. p. Vladimír Truhlar DJ in dr. Rafko Vodeb seveda bilo dostojno omeniti), pač pa ostal molčeč — ob strani (kar seveda ne pomeni, da ne bi poznal krivulje njenih „kriz“, ki so jo črtali najrazličnejši „špecialisti“), dokler me na prvem delu zadnjega občnega zbora v maju* lanskega leta ni nekdo kljub moji odsotnosti predlagal za člana komisije, ki naj bi pripravila osnutek novih pravil, in na kar sem pozneje pristal.

To — in mogoče še kaj — me upravičuje, da vama pišem te vrstice, ker sem pred dnevi prejel „Pojasnilo o krizi v Slovenski kulturni akciji“, ki jo je sopodpisal g. Ruda Jurčec, danes pa „Glas“ (Leto XVI. 5 — 11. IV. 1969), ki mu je napisal uvodne besede g. dr. Tine Debeljak.

Ne da bi se spuščal v podrobno analizo te ali one omenjene publikacije, se po gori navedenem čutim obvezanega, da v tem slučaju zavzamem sicer čisto osebno, pa nedvomno stališče zato, ker g. dr. Tine Debeljak pravi, ostala dva sodelavca istega „Glasa“ (čč. gg. o. Alojzij Kukovica DJ in Ladislav Lenček CM) pa potrjujeta, da so „težave nastale... predvsem iz vodstvenih in ideoloških razlogov“.

Če so namreč težave nastale iz vodstvenih razlogov, ni bilo potreba nikakršnih novih pravil. — Začetek občnega zbora maja* lanskega leta bi lahko odklonil tozadevni predlog, ker so mu že stara pravila dajala zadosti pravic, da bi že (ali vsaj) takrat „majhen, zaprt krog“ poklical na odgovornost zaradi „nezdravega, bolnega stanja v ustanovi“ in ga zamenjal s širokim, odprtim krogom „zdravih“ ljudi. Tako vsaj na očeh vse javnosti

* Pravilno 27. aprila 1968. — Op. ured.

ne bi prišlo do takšnega „zaključka“ (?) krize“, kot ga imamo sedaj, in ki je očitno rezultat zaključka tega občnega zbora dne 22. 3. 1969, — če naj ob tej priložnosti sprejeta nova pravila samo „otipljivo potrjujejo kontinuiteto“ izvirne Slovenske kulturne akcije.

Če bi trditev o kontinuiteti bila resnična, odpadejo namreč tudi ideološki razlogi za „nastale težave“. — V tem slučaju pa še posebej niso bila potrebna nova pravila!

Toda rezultat je tu. Na očeh vse javnosti. Ni ga mogoče zanikati.

Če bi vodstvene težave brez tega rezultata lahko rešila stara pravila in če so sprejeta nova pravila res samo „otipljiva potrditev kontinuitete“ izvirne Slovenske kulturne akcije, potem bi moralo biti vse v najlepšem redu. In vendar je navzlic citiranju in obrazložitvam 1. in 3. člena sprejetih novih pravil v zaključku o kontinuiteti — kratek stik.

Odkrije nam ga g. dr. Tine Debeljak. V isti sapi z dokazovanjem „otipljive kontinuitete“ namreč pravilno trdi, da so težave vendarle nastale še iz ideoloških razlogov. — Hic salta!

To pa je grižljaj, ki ga navzlic tolikim kameleonskim metamorfozam, kakor sem jih imel priložnost registrirati v teku skoraj 25 let naše zdomske skupnosti, ne morem kar tako pogoltniti. Nočem biti statistik, toda vendar si upam trditi, da je istega mnenja z menoj še velik odstotek naših zdomcev po letu 1945; — tudi tistih, ki so svojo ideološko emigracijo uspeli opremiti z močnimi motorji in luksuznimi karoserijami najmodernejših avtomobilov, s katerimi se vozijo mimo nas po širokih tlakovanih rutah svobodnega sveta.

Lahko razumem, da si skočimo v lase zaradi strankarskih ozirrov, pa naj so v zdomstvu še tako infantilni. Lahko razumem, da temperamentu, resnosti in predvsem inteligenci soudeležencev odgovarjajoče diskutiramo o sanjani državnopравни ureditvi slovenskega naroda v neki bodočnosti, za katero ve samo še Bog. Lahko razumem, da z različnih zornih kotov vrednotimo medrevolucionarne dogodke izpred 25 let, ker smo pač sredi njih stali na različnih borbenih položajih proti komunizmu. Lahko razumem, da so se na teh zornih kotih razšli preživeli ostanki naših mrtvih protikomunističnih bojnikov in namesto ene usihajoče veteranske združbe priklicali k življenju dve udarni, vitalni protikomunistični organizaciji.

Vse to ne samo razumem, ampak presojam celo kot zdravo, ker prinaša v našo slovensko skupnost ne samo v zdomstvu in zamejstvu, ampak nujno tudi doma svežino, ki razčiščuje pojme.

Nikdar pa ne bom razumel, kako so mogli slovenski kulturniki v zdomstvu — po vsem, kar smo doživeli, — s štirimi glasovi večine debutantov na naših diletantskih deskah črtati protikomunistično oznako in boj za svobodo slovenskega naroda iz osnovnega člena pravil svoje vrhunske organizacije.

Dokazovanje, da tega ni bilo v izvirniku pravil, in sklicevanje na 3. člen sprejetih pravil (lojalno bi bilo, da bi ga „Glas“ tudi prinesel), ima

prav takšno veljavo, kot če bi se nekdo danes po skoraj 25 letih našega zdomstva in spričo dogodkov, v katere je ujet ves svet, predrznil trditi, da so desettisoči naših mrtvih izgubili življenje za časa komunistične revolucije ter da so ostali desettisoči šli po svetu samo s trebuhom za kruhom tudi zaradi „kapitalizma, rasizma in drugih izmov“, to je tudi zaradi „vseh drugih sovražnikov resničnega človečanstva in krščanstva, ki jih Slovenska kulturna akcija ne sme pozabiti“, kakor č. g. o. Alojzij Kuko- vica DJ (njen sedanji tajnik) skuša opravičiti izpustitev „izključujočega agresivnega protikomunizma“ in boja za svobodo slovenskega naroda iz njenih pravil.

Če je Slovenska kulturna akcija v zadostni meri dokazala svoj proti- komunistični značaj s svojim delom v teku minulih 15 let, spričo pokon- cilske mentalitete, ki je ob njenem nastanku ni bilo, ki pa jo danes, kakor dan na dan vidimo, tudi velik odstotek klera tolmači in aplicira kar po svoje, še dolgo ni zadostno jamstvo, da bo to delala tudi v bodoče, posebno če vemo, da je bil avtor sprejetih pravil že pri razgovorih komisije „sit“ negativnega „proti“komunizma... G. dr. Tine Debeljak pravi, da sprejeta pravila „odpora proti komunizmu“ sicer „ne dvigajo v geslo, ...a vendar ga vsebujejo v vseh dodatnih členih“ (ki pa jih vsebujejo tudi zavrjnena pravila). Če se pridružim takšni metodi sklepanja g. dr. Tineta Debeljaka, potem je tudi res, da Slovenska kulturna akcija po sprejetih (in zavir- njenih) pravilih nima slovenskega značaja samo v dodatnih členih, ampak že v samem imenu; — in vendar so v prvem členu sprejetih pravil le še posebej poudarjene slovenske kulturne vrednote.

Ker sem med razgovori komisije za redakcijo osnutka novih pravil tudi prebral odgovore na anketo in mnenja „reprezentativnih članov Slo- venske kulturne akcije po različnih delih sveta“, katerim smo razposlali predosnutek na vpogled, sem po svojem prepričanju in vesti vsaj v načel- nem vprašanju pridodal svoje zmene osnutku, o katerem sem bil mnenja, da ga bosta po tolikih razgovorih s to ali ono stilistično ali kompetenčno spremembo sprejela tudi čč. gg. o. Alojzij Kukovica DJ in Ladislav Lenček CM. Zato sem bil že presenečen, ko sem meseca januarja t. l. prejel po pošti dva osnutka (v prvem, osnovnem členu, ki bi vsaj moral izražati nedvomno enotnost pogledov, pa celo tri). Konsterniralo pa me je, ko sem zvedel z obeh plati za potek zaključka občnega zbora, ki se ga zaradi nez- beznih službenih obveznosti nisem mogel udeležiti.

Dopuščam, da je bilo celó na mestu, na osnovi izkušenj minulih 15 let podvreči ponovni oceni člene obeh osnutkov, v kolikor so se nanašali na kompetenčne in upravne norme. Vsaj prvi, načelni člen osnutka, ki ga je predložil g. Božidar Fink, pa z izjemo dodatka, da je Slovenska kulturna akcija tudi organizacija zamejskih protikomunističnih kulturnih delavcev — kar je bila samo nehotena omisija, ki je ušla tudi sprejetemu osnutku, — ni dopuščal dvomov in protipredlogov! Vsaj za slovenske zdomske kul- turne delavce ne! — Narekovala so ga leta komunistične revolucije v

najtežji dobi našega narodnega življenja pod tujo okupacijo; narekovalo ga je skoraj 25 let našega zdomstva!

Ko je bil proti njemu predložen tekst v verziji 2. predloga, je to bilo po besedah g. Franca Dolinarja zares dejanje zoper obstoj emigracije; manipulacija njegovega izglasovanja s štirimi glasovi večine iz predsobe slovenske kulture pa pljunek na neznane grobove desettisočev Slovencev, ki so umrli na predstraži svobodnega človeštva v boju proti svetovni komunistični zaroti na slovenski zemlji: Kar pa je še bolj tragično, je to, da je ta pljunek prišel prav s strani, ki je ob času njihove žrtve s ponosom knjižila njih ideološko podkovanost in pripravljenost predvsem na svoj račun! Če se pa potem nekdo drzne cinično v imenu Slovenske kulturne akcije javno žaliti tiste, ki so iz tega potegnili primerne zaključke, je to po pravilnem tolmačenju in apliciranju besed č. g. Ladislava Lenčka CM v „Glasu“ — „izobraženega človeka nevreden in demagoško logičen skok“, ki zaradi njegovega stanu ne „kompromitira zelo“ samo njega „v očeh vse slovenske kulturne javnosti“! — —

Ko pišem te vrstice, sem kajpak zadnji, ki bi v danih okoliščinah slovenske kulturne delavce v zdomstvu in zamejstvu pozival v boj na nož za „izključujoči agresivni protikomunizem“. Prepričan sem pa, da bi me vsak resničen komunist v slučaju, da bi se nekoč zares lahko razgovorila pod ekvativnimi pogoji, samo preziral in pomiloval, če bi že v naprej nenačelno zažgal svojo protikomunistično zastavo. Prav tako bi namreč pod enakimi okoliščinami preziral in pomiloval tudi jaz njega.

V protikomunističnem ognju groze splapolali Pesnik, pa Svečenik svete slovenske besede, ki ni mogel malikovati komunističnega zločina, pa drugi desettisoči, ki so umrli nasilne smrti v komunistični revoluciji prav za časa tuje okupacije slovenske domovine, pa 12.000 in več po koncu vojne zverinsko pomorjenih in neznano kje zagrebenih slovenskih domobrancev in drugih protikomunističnih bojevnikov namreč niso demagogija!

Vidva imata besedo!

Dr. Stanko Kociper

VSAK DAN, KI TONE V ZGODOVINO, NAM NUDI VEČ OROŽJA ZA ZMAGO RESNICE, ZA KATERO SO O PRAVEM ČASU IN NA PRAVEM MESTU DALI NAŠI NESMRTNI DOMOBRAŃSKI JUNAKI MOGOČEN ZGLED VSEMU SVOBODOLJUBNEMU ČLOVEŠTVU: — V NASKOK TOREJ! — V VSAKI OKOLNOSTI, OB VSAKRŠNI PRILOŽNOSTI UPO-RABIMO TO OROŽJE DO SKRAJNOSTI! — SAMO TAKO BOMO ZARES IZPRIČALI DOLŽNO ZVESTOBO TISTIM, KI SO DALI ŽIVLJENJE ZA

BOGA — NAROD — DOMOVINO.

ROMANJE

Po poljih — T — avam brez pokoja
in iščem e — V — etja v travah pokošenih,
prgišče v — O — de v strugah posušenih,
v sivem — J — utru utrinek ognja.
Zakaj me kl — I — češ že, naj čašo Ti nastrežem vročih
kapelj v — H — ladnem vetru zdaj iz ran pekočih?

Vsaj kratek hip me — Č — akaj še, da se v slapu žgočih
solz umijem in razt — R — gam naj potem
teh toplih rok obj — E — m in naj oči mrjočih
luč mi še poljub posle — D — nji vžge, da grem blagoslovljen.

TVOJIH ČRED — N — AJ BOM OVČAR?

Iz prs srce n — A — j si izrujem,
da zgori v vihar — J — u Tebi v dar?

Pretrgal si mi sen v — B — rezzvezdni noči,
naj svetla baklja b — O — m na dolgi poti
in Tebi naj prižgem ne — M — irni plamen voščenic.

Prhnil je čez rob og — O — ne plašni trop ovčic,
ko klasje je zdrobil — V — ihar in prah čez njive razvejal,
vendar zajel ga bom, — Č — uvar, vsega v zvesto dlan,
v brašno bom krv — A — vi kvas zamesil in ga dal
begotnim ovcam v da — R — ob uri jutranjic.

NAŠI SO LE GROBOVI

Imam to slabo navado, da v časopisih najprvo in z največjim zanimanjem preberem pisma uredniku. Ta del se mi zdi najbolj zanimiv ker običajno vsebuje kritiko, ali bolje rečeno: pisci povedo tisto, kar jih najbolj „tišči“...

Razumeti pa moramo, da so taka pisma le tedaj resnično zanimiva, če je urednik resničen demokrat, brez vsakega pridevnika kot so: ljudski, svobodni, krščanski — in Bog si ga vedi, kakšen še —, da objavi tudi pisma, s katerimi ne soglaša ali jim celo nasprotuje. Z drugo besedo: da ima urednik trdo kožo, ki odbije „krogle“ z vseh strani...

V št. 355 „Klica Triglava“, ki izhaja v Londonu, sem bral zanimivo pismo uredniku, ki ga je napisal član Narodnega odbora g. Alojzij Zupan. Presenetilo pa me je, ko sem prišel do sledečega:

„...Ko že omenjate borce, naj pripomnim, da samo pozivanje na „bližanje“ politične emigracije še daleč ni dovolj. Rad bi vprašal, kaj so borci odn. Taborčani in Vestnikovci konkretnega podvzeli, da bi do zblizanja prišlo? Kaj je Tabor storil izza svoje resolucije l. 1961? Ali pa borci morda mislijo, da se jih izvedba ne tiče, ker niso strankarska organizacija (vsaj biti bi ne smela). V tem primeru so njihovi pozivi čisto nepotrebni in naj jih prepustijo političnim organizacijam in aktivistom. Žal je bilo med Slovenci vedno tako, da je tudi požarna bramba hotela voditi politiko...“

V zgornjem odstavku g. Zupan stavlja borcem vprašanje, na katerega bi, ali bo morala odgovoriti le organizacija borcev, odn. njen glavni odbor.

Kot privatnik in član borčevske organizacije od njene ustanovitve (mi-mogrede povedano, sem bil že na njenem ustanovnem občnem zboru za kulisami za tri politične borce, dva nista nikoli nosila uniforme, nezaželjena oseba) si upam trditi, da organizacijo poznam zadosti dobro.

Zakaj je prišlo v organizaciji do reorganizacije, je dovolj jasno prikazal g. Pavle Borštnik. (Glej Tabor št. 4. 1. 1967 pod naslovom: „Kaj nas loči“.) Razlika je le v tem da podpisani ne prizna obstoja dveh borčevskih organizacij, ker za ustanovni občni zbor organizacije „političnih“ borcev, katerim predseduje neborec, nisem nikoli slišal. Kadar pa bodo politični borci ustanovili svojo organizacijo in pod svojim imenom, potem bomo šele lahko govorili „o razkolu v organizaciji borcev“! Način iz preteklih let, prevzeti vodstvo s političnimi aktivisti, pa preveč smrdi po revoluciji, da bi ga mogli vdihavati brez narkoze.

Vsi, ki so bili na sedmem rednem občnem zboru v Torontu, na katerem je bil pisec teh vrstic največji grešni kozel, se bodo tega večera dobro spomnili. Za mene je bil to čas, ko so me iz idealističnih oblakov vrgli na realistična tla, s tem pa me popolnoma utrdili v prepričanju, da je organizacija borcev eno, politika pa drugo.

Na takratnem občnem zboru — in ne leto pozneje — je padla odločitev. Pri volitvah pri katerih je imel samo kandidat za mesto podpredsednika svojega tekmeča — edinega kandidata političnih — je bila velika zmaga za nepolitičnega v osebi moje malenkosti.

Politični aktivisti (v partizanih so političnim aktivistom oz. zavednim partijcem rekli: politični komisarji) so pogoreli in je sledilo, kar je moralo slediti. Res pa je da je osmi redni občni zbor (zopet v Torontu) storil to „napako“, da je z večino glasov — in ne soglasno — naslovu organizacije dodal besedo „TABOR“. Pod tem imenom izhaja organizacijsko glasilo v njenem lastništvu, kar prvotno glasilo „VESTNIK“ ni bilo.

V demokratični družbi velja pravilo, da se manjšina prostovoljno podredi odločitvi večine in tako ostane v opoziciji. V slovenski politični praksi je seveda drugače... Vsa tragika je le v tem: Če ga polomi kmet, trpi sam! Če ga polomi izobraženeč, trpi ves narod! Ako pa ga polomijo politiki, je katastrofa tukaj!

V slovenski politiki iz revolucionarnih dni je tudi „požarna bramba“ igrala važno vlogo. Vsaka slovenska politična stranka je imela svojo „požarno brambo.“ SLS je imela svoje Vaške straže in Legijo smrti. SDS je imela svoje četnike. Komunisti s svojo OF in krščanskimi socialisti svoje partizanstvo. Vsa ta „požarna bramba“ se je med seboj oblivala, ker niso bili sposobni ali pa niso mogli obrniti svoje „gasilske cevi“ na požigalce in na ogenj, ki so ga ustvarjali intriganti, da ali pridejo na oblast, ali da obdržijo privilegije...

Kaj je sledilo v tistih septemberskih dneh leta 1943, vsi vemo. Iz ostankov prvih dveh „požarnih brambo“ je bila ustanovljena ena, iz katere naj bi izginili intriganti, in pa, da reši, kar se še rešiti da. Odlično je gasila ogenj. Toda bilo je prepozno. Prišel je konec in zopet so politični prevzeli komando nad „požarno brambo“ in jo prignali na operacijsko mizo Vetrinjskega polja.

Na operacijski mizi slečenega naroda, ob odprti rani so se prestrašili politični kirurzi. Odvrgli so svoje instrumente in pobegnili: v Celovec in dalje proti severu in Italiji! Nobene zveze niso marali s telesom na operacijski mizi... Kri iz tega telesa se je odtekla v množične grobove slovenskih gozdov; le majhne kaplje te krvi so se razškrpale po koroških gozdovih. Iz njih pa smo zrastle — samorastniki!

Priznavamo očetovstvo svojim političnim nezakonskim očetom; ne priznavamo pa jim pokorščine. Ljubimo domovino! S spoštovanjem se klanjamo množičnim grobovom. Ne iščemo političnih položajev! Zahtevamo pa resnico za nas žive in pravico za naše mrtve! Če v svoji „nesposobnosti“ obrnemo curke mrzle vode iz svojih „gasilskih brizgaln“ tja, kamor jih ne bi smeli, je to zato, ker nismo in nečemo biti politični aktivisti. S tem ni še rečeno, da vtikamo nos v politiko, na kar pa imamo mnogo več pravice kot politični, ki se vtikajo v zadeve „požarne brambe.“

Cilj enih kakor drugih pa mora biti: delati za osvoboditev naroda izpod komunizma; ne glede na to, da politična emigracija v domovini ne bo nikoli odločala. Kar je za nas vse v domovini resnično našega, bi rekel s pesnikom: „Naši so le grobovi...“

Domobranstvo ni mrtvo

V ponovni dokaz, da slovensko domobranstvo v Vetrinju ni umrlo, ampak bo s svojim narodom večno živelo, prinašamo brez komentarja dobesedni ponatis pisma uredniku **Dolenjskega lista** v domovini. Odgovarjajoči komentar s pravilnim tolmačenjem vsebine zapisanih stavkov naj si naši bralci naredijo pač sami. — Op. ured.

Tovariš urednik!

Sedmega junija sem se proti večeru z družbo ustavil v gostilni Pugelj v Žirovnicah nad Strugami. Bili smo razpoloženi, vendar popolnoma treti. Nekdo iz družbe je predlagal, da bi zapeli, in vsi smo se odzvali. Med drugimi smo zapeli tudi partizansko pesem „Na oknu glej obrazek blede“. Bil sem v partizanih in še danes rad zapojem kakšno partizansko. Ko smo torej odpeli to pesem, se je izza mize dvignil gostilničar Nace Pugelj in iz vseh pluč zapel belogardistično pesem. Že ko je pred tem prisedel k naši mizi, smo opazili, da je vinjen.

Besedila njegove pesmi si nisem zapomnil v celoti, spominjam pa se, da je pel o tem, da se domobranci borijo za domovino, vero in boga in da so domobranci čez vse.

Tako sem se namenil vprašati Puglja, kdo mu daje pravico izzivati v javnem lokalu in prepevati fašistično pesem. Namere nisem izpolnil, ker sem slišal pripovedovati da Pugelj, „če ni drugače“ gosta preprosto vrže čez prag... Spominjam se, da je pred svojim petjem pripovedoval, da se je prejšnjega dne vrnil iz zapora, kjer je odsedel 20 dni. V naši družbi ni bilo pretepača, zato smo vsi takoj zapustili Pugljev lokal.

Ne vem, kje je bil in kaj je bil Nace Pugelj med vojno. To gotovo ve najbolje on sam. Vem, da tako grobega izzivanja ne morem vzeti za šalo. Prepričan sem, da je Pugelj kaj takega že večkrat zapel, saj se mu besedilo pesmi ni niti najmanj zatikalo. Menim, da naša ljudska oblast ne more tolerirati Pugljevega javnega izzivanja, in da bi pristojni organi morali ukrepati. Vprašujem se tudi to: ali lahko Nace Pugelj iz Žvirč vodi gostišče, čeprav zasebno, saj to je javen lokal, v katerem ne more početi vsega, kar se mu zljubi!

Maks Nosan

KDO JE IZDAJALEC?

Beseda izdajalec je bila v zadrjih petindvajsetih letih tolikokrat izgovarjana ali zapisana, da bi bilo tega materiala ogromne kupe, če bi bila snovni, materialni predmet. Če bi, recimo, bila zidna opeka, bi lahko z njo napravili pravi kitajski zid okoli vse Jugoslavije ter ne bi potrebovali obmejnih straž in tudi ne narodne vojske zaradi zunanjih sovražnikov.

Nihče ne more trditi, kdaj je bila ta beseda-žaljivka prvič rabljena. Gotovo pa je, da je že zelo stara. Saj je že Kristus bil izdan.

Dandanes je ta žaljivka rabljena na tako čudne načine, da se človek zamisli, kaj se skriva za temi devetimi črkami, in koga v resnici zadene, oziroma, kdo je resnično vreden tega nečastnega nadimka.

Današnji oblastniki v domovini dopovedujejo vsakomur, ki jih hoče poslušati, o izdajalstvu onih, ki se niso borili na njih strani; z drugimi besedami, da so izdajalci vsi, ki niso sprejeli na kolenih njih načina osvoboditve.

Najsi bosta kriva cinizem ali slovnično pokvečena zloraba, dejstvo je, da trditev leži v globokem prepadu logike, če upoštevamo, da je bilo najmanj sedemdeset odstotkov prebivalstva v predvojni Sloveniji ideološko na nasprotnem bregu njihove narodu tuje politične linije. Če je med številnimi političnimi strankami ena sama nosila visoko nadpolovično večino, ji lahko upravičeno prisodimo vsaj enakopravnost na braniku narodnih želja ter interesov.

Res da je vojna vojna, in da okupatorskega gosta nihče ne želi imeti na svoji peči. Toda če ima še brzostrelko na kolenih, se mu ne bo nihče, ki ima količkaj razuma, skušal s krepelcem v roki postaviti po robu; vsaj dokler nimamo njegovega tilnika pred svojih nosom ali pa je brzotrelka prazna.

Izdajalec! Izdajalec je norec, ker ga izda razum, ki ga včasih zamrača oblastna pohlepnost, želja po maščevanju in nevoščljivosti do onega, ki je v potu svojega obraza prišel do koščka kruha, po katerem se prijatelju senčnega počitka ni zljubilo stegniti rok.

Zločinec ali izdajalec je za nekoga oni, kateri se zaradi lastnega prepričanja ni brezpogojno združil s tistimi, ki so iz naše domovine naredili deželo hlapcev, kjer se vsakdo mora spremeniti v podrepanika ter se podvreči onemu, ki sedi na narodnem hrbtu ter zapoveduje drugim stvari, ki jih sam ne razume. Zanj to tuči ni važno, glavno je, da zapoveduje po svoji volji; če se slučajno zmoti, se bo že znašel ter jutri zapovedal drugače; saj zato sedi na narodnem sedlu...

Da, izdajalec je, kdor ni slekel edinih zakrpanih hlač, ki jih je še premogel, ter jih velikodušno dal onemu, ki sedi na narodnem konju in dela, kar je njemu po volji.

Nekdo je pred kratkim zapisal: „Nedavno sem čital knjigo, ki vihti bič nad narodnimi izdajalci, v kateri 'izdani' kličejo strelo z jasnega nad nasprotnike; med vrstami pa opaziš, da se z izmenjavo povodca spremeni tudi barva konja, ter se beseda 'izdani' spremeni v besedo izdajalec. Pa še trdimo, da smo demokratični.“

Ta primer se mi zdi zelo posrečen ter bi rad prišel na jasno, kateri od dveh nasprotnih taborov bi bolj zaslužil ta neokusni ocvirek v svojem močniku.

Res je, da svetniki ne hodijo okrog pokanja pušk; in vsakdo si brani življenje, kakor pač more; saj to je čisto naravni nagon. Toda, kdor brani življenje in imetje, ki je narodna last, temu ne moremo, če smo pošteni, očitati podlih izdajalskih dejanj. Ni pa enako z onimi, ki so poklicali tujo silo — čeravno naj bi bila slovenskega imena ne pa po rojstvu ustrezen našim narodnim ideologijam, potrebam in tradicijam —, ki pomaga podjarmiti miren in svobodoljuben slovenski narod.

Kdo je torej izdajalec?

NAJ VLADA SLOGA MED NAMI!

Tu in tam se zadnja leta sliši in bere, da vlada nekakšno razprtje med Slovenci v emigraciji, predvsem med takozvanimi protikomunističnimi borci ali političnimi emigranti.

V bistvu in končno je resnica le samo ena: Vsi smo najprej Slovenci, šele potem smo kaj drugega. Vsi tisti, ki smo odšli iz Slovenije pred okupacijo ali pa pred komunistično zasedbo, kot tudi mnogi tisti, ki so bili od komunistov izgnani po njihovi zasedbi, smo samo zato zapustili svoj rodni kraj in smo sedaj v inozemstvu, ker se s komunizmom in predvsem njegovim pobijanjem in teroristično taktiko nismo mogli in se ne moremo sprijazniti. Slovenci smo načelno proti vsaki ideologiji, ki je nasilna, in kateri je zahrbtno ubijanje, laganje in barbarsko mučenje nedolžnih ljudi glavno orožje.

Čas je, da brat zopet objame brata v pravi krščanski ljubezni in slogi in da tako v vsaki slovenski hiši, po vsem svetu nenehno doni lepa slovenska narodna pesem: „Slovenec sem, Slovenec sem, tako je mati d'jala...“

Končno — in v večnost: Slava vsem našim padlim junakom in junakinjam, kakor tudi našim padlim voditeljem, idealistom in vsem, ki so dali svoja blaga življenja za svoj narod v smislu vseslovenskega gesla, povzete ga od našega slovenskega pisatelja in pesnika Ivana Cankarja: Mati, Domovina, Bog!

Dr. Valentin Meršol

30. Apr. 1969

Slovenske žrtve Vietnama

V Vietnamu je padel major John Petrič, sin znanega clevelandskega brivca, doma iz sv. Gregorja.

Major Petrič je bil že drugič v Vietnamu. Prvič je bil l. 1945. Zau- pušča ženo in tri majhne otroke. Bil je zaveden Slovenec in se je v slo- venski družbi počutil najbolje. Bil je pilot helikopterja. Za svoje vojake, stare pod 20 let, vzgojene in doraščene v Ameriki, je skrbel kot pravi oče in jim pomagal v vsakem slučaju. Dostikrat so pred njim jokali; saj so bili poslani v džunglo iz presite Amerike in skoraj še otroci.

Star je bil 31 let. Njegovo truplo so našli 8. marca, a v petek 14. marca je bil na mrtvaškem odru v Clevelandu.

2. maja je bila v clevelandski cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša na njegov 31. rojstni dan. Prijatelji in znanci so napolnili veliko cerkev. Sv. maša je bila z vsemi vojaškimi častmi.

Starši so bili ob času, ko smo mi pred 20 leti prihajali sem, med prvimi, ki so nam postali in ostali vseskozi prijatelji. Zato z izgubo nji- hovega sina sočustvujemo, kot da je padel zares nekdo od „naših“.

Iskreno sožalje njegovi družini in staršem!

Druga žrtev Vietnama je Silvester Sekne, sin Florjana in Marije Sekne, ki se jih gotovo vsi bivši taboriščniki iz Spittala še spominjajo. Oče je imel tam pletilnico, mama pa je prodajala v taboriščni trgovini.

Silvester je bil edini sin, rojen že v Ameriki. Bil je prva nova vojna žrtev fare sv. Vida. Star je bil šele 19 let in bi se moral te dni (maja) vrniti domov.

Pogreb je bil vojaški. S truplom je prišel njegov prijatelj iz Viet- nama, ki je ostal po vojaškem običaju do pogreba ob krsti. Ob krsti so korakali mornarji, za njimi pa veterani sv. Vida iz vseh zadnjih vojsk. Pri sv. maši je bila cerkev polna ljudi. Prav tako so vsi sosede na ulici, kjer Seknetovi živijo, izobesili zastave v znak žalovanja. V sprevodu na poko- pališče je bilo okrog 70 avtomobilov.

Silvester je že druga žrtev naših protikomunističnih beguncev v Cle- velandu. Prvi je bil Intihar.

Staršem in sestri Cvetki naše iskreno sožalje!

NI PRAVICE BREZ DOLŽNOSTI! — POMISLITE NA TO, KADAR UPRAVIČENO PRIČAKUJETE, DA TABOR IZPOLNI SVOJE POSLAN- STVO V ČASU, KI GA SODOŽIVLJAMO! — PORAVNAJTE ZAOSTALO NAROČNINO IN PRISPEVAJTE V TISKOVNI SKLAD TABORA!

Florijan Slak

SANJE PODBEVŠKOVE

Včasih pravimo, da so spomini stvar, ki se zelo rada obrne po naših željah in s tem izgubijo na stvarnosti. To je lahko res, lahko pa tudi ne! Kritiki takih spominov se namreč kaj radi sklicujejo, da so to le spomini, ki ne stojijo na trdnih temeljih. Taka trditev je običajno le zanikanje verodostojnih spominov in s tem izpodbijanje njihovih zgodovinskih temeljev, ki so neljubi kritiku samem ali stvari, katero on zagovarja.

Pri pisanju spominov se običajno pisec ravna po svoji moralni višini, povezani s čutom zgodovinske odgovornosti; prikazovanjem preteklosti v svojem ideološkem smislu ali v zmernejšem ali v nebrzdanem fanatizmu. V kakšno moralno kategorijo pripada bo pa vsak bralec njegovega pisanja presodil sam!

Spomini s časom bledijo, zato se tudi točno več ne spominjam, kaj je bilo zapisano o Potemkinovih vaseh. Če se prav spominjam, je bilo nekako takole: Ruska carica Katarina II. je baje hotela naglo naseliti svojo ogromno državo. To svojo veliko željo je zaupala svojemu ministru z imenom Potemkin (1739—1791). Potemkin sam pa je bil modra glava (pa menda ni bil Ribničan) in je hitro prišel na misel, kako bi zadovoljil nikoli zadovoljivo carico. Dal je na hitro roko narediti ogromne lepenke in po hribih je dal postaviti cele vasi in naselja iz lepenke. Ko je bilo opravljeno vse to veliko „naseljevanje“ in neverjetni „napredek“ tega sanjača, je povabil carico na ogled dežele. Tako se je carica peljala po deželi, se navduševala nad ogromnim napredkom; ni pa šla v naselja da bi srečavala prebivalce teh velikih papirnatih naselij, ker jih nikjer ni bilo!

Njegova domišljija je postala stvar svetovnega slovesa. Ves svet pozna Potemkinove vasi!

Pred časom mi je prijatelj dal prebrati knjigo, katere ne morem več dobiti iz domovine. Knjigo je napisala, — mi bi rekli sestavila ali bolje rečeno podpisala, neka učiteljica z imenom Štefanija Podbevšek; knjiga pa nasi naslov: "Sv. Urh"!

Ko sem to knjigo prebral, sem po kratkem premisleku prišel do prepričanja, da nosi napačni naslov. Naslov bi se moral glasiti: SANJE PODBEVŠKOVE!

Dasiravno mi kraji niso podrobno znani na področju, ki je podlaga celotni knjigi, je vsaj v nekaterih ozirih zanimiva. Zanimiva še posebno zaradi uporabe imen ljudi, ki jih poznam, oziroma sem jih poznal. Razlika

je le v tem, da so večino teh pobili današnji oblastniki v domovini, katerim Podbevškova v svojih sanjah hlapčevsko služi.

Nobenega spoštovanja nimam do človeka, ki je v usodnem času naše narodne tragedije sedel za varnim plotom, služil okupatorju, podpiral komunizem, čakal, kdo bo zmagal, potem pa s fanatizmom, ki presega navdušene komuniste, hoče biti boljši komunist kot Kardelj, Maček itd.

„Tovarišica“ Podbevšek je med revolucijo pripadala v vrsto ljudi, ki so takozvane „zlate sredine“, katerih glavnina je bila v varnem zaledju domobranskih in okupatorskih oblasti v Ljubljani in njeni okolici ter ostalih večjih krajih. Običajno so se držali v uradih, v službi okupatorja in pokrajinske oblasti. Ker jih ni nihče preganjal zaradi zvez in okupatorskega hlapčevstva so istočasno po navodilih komunistične partije, odnosno njihove „Osvobodilne fronte“ spravljali s poti nezaželene ljudi. Tako so mnogi šli v smrt ali koncentracijska taborišča. To so ti sredinci delali ali iz osebnih razlogov in obračunsvanj ali zaradi drugačnega političnega prepričanja, ali zgolj po navodilih komunistične partije, katera jim je obljubila po zmagi dobre položaje za njihove zasluge za zmago komunizma.

Takih ljudi še danes ne manjka po uradih doma ali pa v pokoju z velikimi pokojninami na račun ljudstva. To so ljudje v pravem pomenu besede: **IZKORIŠČEVALCI LJUDSKIH MNOZIC!**

Podbevškova pravi, da je med revolucijo pisala svoj dnevnik, na čigar podlagi naj bi napisala knjigo.

Zelo zanimivo! Bralec sam pa si stavlja vprašanje: Ali je „tovarišica“ Podbevškova pisala samo en dnevnik? Ali pa je pisala dva, ali morda še več? Na to vprašanje lahko odgovori le ona sama. Ljudje kot je ona, ki se „za ljudske pravice“ ni hotela iti borit v partizane in ni vršila važnega in rizkantnega dela terencev in obveščevalcev „Osvobodilne fronte“ in se niti ni postavila v tiste vrste komunističnih simpatizerjev, ki jih ni nihče preganjal in ki jih je bilo okrog in v Ljubljani zelo veliko, taki ljudje pač nimajo nikake pravice obsojati kogarkoli.

Po vsem sodeč je Podbevškova uporabila samo en del dnevnika; v tem slučaju komunističnega. Prav gotovo pa je, da bi v slučaju protikomunistične zmage zopet pisala svojo knjigo, seveda zmagovalcem primerno. Pred leti sem videl neke zapise za nekaj vodilnih oblastnikov v domovini, „da so šli v gozdove samo zato, da bodo pisali dnevnike in se naredili velike...!“

Dobri politiki pa nimajo stalnih sovražnikov, ne stalnih prijateljev, stalni so samo njihovi interesi!

Na strani 474 piše: Decembra 1943 so začeli ljudje v okolici Sv. Urha opazati, da je med domobranci domačini čimdalje več tujih domobrancev. ki so govorili dolenjsko narečje.

Ker vodstvo slovenskih domobrancev ni moglo drugače povečati svojih posadk na Sv. Urhu in okolici, je moralo po domobrance v najbolj begunski — kasneje domobranske — kraje na Dolenjsko. Največ — 25

po številu —, jih je dobilo v občini Dobrnič. To so bili...“ (Pravilno 26 po številu. Tudi sporni šentlenardski župnik France Verce je bil doma iz Dobrniča. — Op. F. S.)

Ta ugotovitev Podbevškove, ki je podprta s seznamom 13. čete Slovenskega domobranstva, mi je postavila pred oči ljudi, ki sem jih poznal, obenem pa je nehote dopolnila seznam po vojni pobitih Dobrničanov za sedem, katerih nisem imel na seznamu te občine. Ker pa ona nikjer ne pove, kje se nahajajo tisti domobranci 13. čete, bom za vsaj svojih 26 rojakov zapisal tole neizpodbitno zgodovinsko dejstvo! Od vseh 26 ljudi je še živ samo eden v emigraciji. Lojze Pekolj (moj sošolec) je ranjen umrl med revolucijo. Andrej Tavčar je bil zajet, težko ranjen po partizanih na Lopati pri Hinjah v Suhi krajini in po pripovedovanju navzočega partizana, Koroškega Slovenca doma od Sv. Neže pri Velikovcu na Koroškem (St. Agnes bei Völkermarkt), po groznem mučenju umorjen! Edina živeča sestra ni nikoli dobila dovoljenja, da bi po vojni prepeljala njegove ostanke na domače pokopališče. Ostalih 23 domobrancev pa so dobili vrnjene iz Vetrinj in so jih poklali v Teharjih.

Za „tovarišico“ Podbevšek pa še malo statistike o občini Dobrnič. Torej iz te občine, ki je dala sorazmerno največ domobrancev 13. čete, je to izrazito kmečka občina, na tedaj popolnoma komunističnem (partizan-skem) teritoriju, je bilo pobitih ljudi po vrstnem redu:

1 član nemške delovne organizacije TODT, težko ranjen ob bombnem napadu na Borovnico.

1 partizanski dezertar, mobiliziranec, ubit od partizanov ali Nemcev.

15 jih je padlo pri partizanih, od teh samo 4 aktivisti, drugi prisilni mobiliziranci.

14 jih je padlo pri domobrancih, 2 od teh že prej pri Vaških stražah.

19 jih je umrlo v internaciji od teh 16 na otoku Rab.

8 so ubili Italjani od katerih ni bil noben simpatizer OF.

6 ubili Nemci med ofenzivo (oktober 1943).

21 civilistov pobili partizani med revolucijo.

22 domobrancev iz novomeške bojne skupine, ki niso prišli na Koroško in so bili pobiti kot skrivači, odnosno potem ko so se javili.

144 pobitih domobrancev, vrnjenih iz Vetrinja.

Skupno: 251 ljudi! Od teh so jih pobili partizani 201; od tega števila 166 po „osvoboditvi“! Za zadnjih 166 ljudi ni nobenega izgovora; to je bil navaden krvav načrt in nepotreben zločin komunistične partije in njene „Osvobodilne fronte“! Na vsaj drugo odpade „samo“ 50 ljudi. Število pa ni popolno, ker se ne sklicujem na fantazijo kot „tovarišica“ Podbevšek; dasi sem prepričan da nisem mogel zbrati vseh imen.

Tovarišica“ Podbevšek se sklicuje v svojih sanjah na 86 pobitih ljudi na Sv. Urhu in okolici. Vsi pa vemo, da so se tam vršili ostri boji, in da nihče ni streljal s — fižolom!

Poleg tega je Sv. Urh na področju najvažnejšega komunističnega cen-

tra Ljubljane in okolice. Pod ta teritorij bi spadalo blizu 150.000 tedanjih prebivalcev Ljubljanske pokrajine (to je skoraj polovico) z vsem intelektualnim kalibrom, ki se je boril za oblast. Če primerjamo Sv. Urh in 150.000 prebivalcev z 86 grobovi; in občino Dobrnič (žal mi je število prebivalstva neznano) z 201 pobitimi ljudmi po komunistih in med njimi niti enega intelektualca: potem je vsakemu bedaku jasno da so komunisti največji zločinci, kar jih je kdaj rodila slovenska mati!

Poleg tega je Podbevškova pozabila napisati, da so bili omenjeni domobranci 13. čete bivši Legionarji in Vaški stražarji, ki so prišli preko Turjaka in Zapotoka (september 1943) v Ljubljano. In kar ni nič manj važno, je dejstvo, da so bili najbolj belogardistični, domobranski kraji na Dolenjskem „prav v osrčju komunistične (partizanske) republike, ali kakor oni pravijo: iz osvobojenega ozemlja!

In kaj je vzrok, da je najsiromašnejši predel Slovenije, Dolenjska s Suho krajino — producirala borbeno maso Slovenskega domobranstva, ko bi morala po komunistični teoriji biti steber borbenega proletariata?

Odgovor na to sem že nekaikrat zapisal: Komunisti so s svojo OF in partizanstvom ustvarili teror, tako strašen teror da narod ni imel druge izbire, kot da je prijel za orožje in če ga mu je ponudil sam hudič v svojem lastnem interesu. Protikomunističen boj je bil produkt komunističnega terorja, rodile so ga njihove pretirane rekvizicije, likvidacije, mobilizacije in okupatorske represalije; ni bil pa nikoli produkt političnih strank in klik (ako bi vsi pustili narod pri miru, kdo bi se šel revolucijo?), ki so ga v svoji nesposobnosti zaigrale. Tu ni govora o kakem „Izdajstvu“, ampak o kmečkem uporu 20. stoletja pod vodstvom modernega Matije Gubca — generala Leona Rupnika!

Čisto nekaj novega pa mi je njeno pisanje o „črni roki“. Ta izraz mi je znan, nikoli pa si nisem bil na jasnem, od kod izhaja. Spominjam se, da je poljski pisatelj Sienkiewicz v svojih romanih opisoval boje med poljsko šlahto (plemstvom) in Zaporoškimi kozaki (Ukrajinci). Poljaki so za svojo „topovsko hrano“ imeli švedske in druge najemnike; Ukrajinci pa so na Poljake pošiljali „črn“ s cepci, motikami, kosami itd. In ko je „črn“ opravila svoje umazano delo, so prišli izvežbani in disciplinirani Kozaki.

Po vsem sodeč so na podlagi starih zgodovinskih dejstev komunisti izbrali vojaško in politično znanost. Iz ameriške zgodovine je znano, da so nekoč rekli: „Dober Indijanec je samo mrtev Indijanec“! Jugoslovanski komunisti pa so imeli za svojega Goebelsa zgodovinarja, v današnjem svobodnem svetu in celo med slovensko politično emigracijo tako opevanega — Milovana Djilasa!

Kaj je bila „črna roka“? Ali je ta organizacija sploh kdaj obstojala? Ako je kot organizacija obstojala, pa da jo komunisti ne bi infiltrirali že ob njeni sami ustanovitvi, je sploh nemogoče verjeti. Ako so spravili svoje ljudi v gestapo, policijo, škofijski dvorec in celo za tajnico gen. Rupniku,

pa da ne bi imeli svojih prstov v vodstvu „črne roke“, kaj takega bo verjel le tisti, ki nikoli ni poznal ali užival komunistične „svobode“.

„Črna roka“ naj bi torej bila neki demon, ki obstoja, likvidira, ne da bi mu bilo mogoče najti orodje, ki ga uporablja; torej neke vrste leteti krozniki, ki jih ljudje „vidijo“, znanstveniki pa ne vedo, od kod prihajajo in je zato najlažja razlaga, da so prišli iz veselja!

Ta demon naj bi po trditvah Podbevškove imel svoje korenine celo med domobranskim oficirskim zborom. Istočasno pa pobija svojo lastno domišljijo s tem, da na strani 48 priobčuje sliko: Vodje „črne roke“; spredaj od leve proti desni: Drago Prijatelj, Janez Marn-Črtomir in Janez Saje s svojimi sodelavci in znanci.

Nepoznavalci razmer bodo pač morali sprejeti zgoraj omenjene osebe vsaj za domobranske častnike, ali vsaj za naše politično vodstvo. Vse to pa niso bili.

Janez Marn-Črtomir Mrak (zadnje je njegovo partizansko ime), je bil doma iz vasi Hudeje pri Trebnjem na Dolenjskem, in bil študent prava. Po prepričanju je spadal v vrste krščanskih socialistov, ki so bili v sestavu Osvobodilne fronte, kot krščanska skupina. Marn pa je moral iti zgodaj v partizane, saj je bil z reorganizacijo slovenskih partizanskih čet 9. maja 1942 že na Blatnem klancu, (v gozdu med Mirno in Trebelnim) v Dolenjskem odredu. Bil je imenovan za poveljnika 1. bataljona, ki so ga sestavljali partizani s Trebanjskega področja. Za političnega komisarja istega bataljona pa je imenovan Niko šilih-Boris Nikič. Nekaj dni nato se je Marnov bataljon premaknil v Dobrepolje.

O Marnu piše F. Saje sledeče (Belogardizem, stran 259): „Moti nas zadržanje tamkajšnjega kaplana, njegova rezerva do nas in zelo prijateljsko razmerje do Marna-Črtomira. Kidrič svetuje skrajno pozornost, kajti mreže hinjskega kaplana (Novaka — op. F. S. — Sajeta in ne moja — op. pisca) smo že odkrili. Niti vodijo v Ljubljano.“

K zadnjim dveh odstavkom moram dati nekaj pojasnila, oziroma k citatu dodati dve stvari: 1) Saje ne pove, kaj so delali partizani na tem področju. Poznavalci razmer pa trdijo, da je Marn ščitil s svojim bataljonom Izvršni odbor, v katerem so še tedaj vršili prepiri med komunisti in krščanskimi socialisti. Zanjih je bilo tam (v Jauhah) več likvidiranih.

Drugi viri pa vedo povedati, da je Marn v tem času dal v Dobrepoljah ustreliti pet domačinov, članov tedanje „vaške straže ali vaške zaščite“, kakor že kdo hoče to imenovati. Ta straža ali zaščita je bila organizirana po partizanih za zaščito partizanstva, kontroliranja potujočega občinstva, legitimiranja nepoznanih oseb, vključno oboroženih partizanov; skratka neke vrste vaška policija, ki je ali bi morala vsako najmanj sumljivo osebo takoj javiti članom okrajnih in vaških „ljudskih odborov“. Teh pet domačinov naj bi bilo pobitih, ker so iz partizanskega skladišča odnesli kot stražarji nekaj stvari. Po istem viru je za njih prosil Marna prej imenovani kaplan, toda brez uspeha.

Trije izmed pet postreljenih fantov so sledeči: Peterlin Vinko, Prijatelj Jože, Ivanc. Za zadnja dva so imena trenutno še neznan.

Pri tem ostane vprašanje: Ali jih je sodil Marn kot poveljnik bataljona, ali politični komisar Niko Šilih-Boris Nikič. Podobne sodbe so se večkrat vršile v moji rojstni hiši v letu 1942—43, kjer je bilo vedno poveljstvo, pa naj so v vasi bili Italijani. Nemci ali pa partizani, kar je bil največkrat slučaj. Pred vsakim partizanskim „procesom“ pa so nas vse naglani iz hiš; potem so hišo dobro zastražili, nato so šele prignali „zločinca“. „Zločinci“, tedaj le politični, so po zelo kratkem „procesu“ bili odgnani proti gozdu. Slučaj je včasih nanesel, da se je našel v grmovju svež, zelo plitev grob, iz katerega so se kazali človeški udje, na katerih so se krmile lisice. Še nikoli v slovenski zgodovini niso bile lisice tako debele, kot v komunistični „svobodi“, ko so se krmile s človeškim mesom.

Postrelitev petih Dobrepoljcev v maju 1942 torej pripisujejo Ivanu Marnu-Črtomiru Mraku iz vrst tedanjih krščanskih socialistov. Popolnoma objektivno resnico pa bi lahko podali le partizani sami, zlasti oni iz štaba tedanjega Dolenjskega odreda, pozneje preimenovanega v 15. partizansko brigado, katera je nosila tudi ime „Belokranjska brigada“. Koliko je imela še drugih imen, mi ni znano. Po pisanju namestnika poveljnika te brigade Rudija Pušenjaka-Uragana, je Vzhodno Dolenjski odred štel avgusta 1. 1943 okrog 150 partizanov. (To je število domobranske čete — op. F. S.)

2) Hinjski kaplan Henrik Novak je bil doma iz Mačjega hriba pri Žužemberku. Njegove starše sem poznal. Kako so kaplana Novaka in učiteljico iz Hinj partizani mučili in pobili, naj povem z besedami navzočega partizana-prostovoljca; žal sem njegovo ime že pozabil. To pa je pripovedoval kot poznejši domobranec.

„Likvidacijo hinjskega kaplana Novaka in učiteljice je morala gledati postrojena cela Gubčeva brigada. Nikoli nisem mogel verjeti, da so ljudje iz naroda, ki se ponaša s svojo vero in kulturo zmožni takega zverinstva. Ako bi oba samo ustrelili bi to še, čeprav s težavo, sprejel kot nujno zlo. Toda mučenje, rezanje živega človeka, to se ne da pogoltniti...“

V naslednjih nekaj dneh je nad polovico tedanje Gubčeve brigade desetiralo. Ustanovili smo skupine skrivačev. V tem svojstvu smo vzeli oblast v svoje roke; poznali smo zver ker smo bili sami med njimi... Ako ne bi videl tega mučenja, ne bi bil nikoli domobranec. Točno se zavedam; če njim pridem živ v roke, bom šel po poti kaplana Novaka. Predno pa do tega pride, bo šel kdo od njih pred menoj v predhodnico...“

IZ prav tako zanesljivega vira mi je znano tole: Po umoru kaplana Novaka so prišli morilci na dom staršev (štirje partizani). Prinesli so staremu prodat sinove škornje. V vsej grozi pa so se jima smejali: „Pa veste, kako smo ga sezuli? Nič se nismo mučili, da bi se stegnil; kar noge smo mu posekali...“ Ko so se končno pogodili, za koliko klobas, hlebov kruha in mesa so bili pripravljene prodati sinove škornje, so se na vratih pojavili Vaški stražarji iz Žužemberka. Ujeli so partizane in jih takoj za vasjo justificirali.

Drago Prijatelj, gimnazijec, doma iz Ponikvev pri Trebnjem, je bil eden izmed treh bratov študentov in partizanov ter sestre Danice, učiteljice v Dobrniču in funkcionarke krajevnega „ljudskega“ odbora. Njegov starejši brat, akademik **Jože Prijatelj-Svobodan** (komunist je postal šele na ljubljanski univerzi in je odšel v partizane šele ob velikonočni raciji 1. 1942) je bil v istem času kot Janez Marn poveljnik čete, v kateri je imel — reci in piši — 12 vojakov (partizanov). To je bila sama komunistična elita intelektualcev, študentov in starih španskih borcev. V tej skupini je bil tudi poznejši znani komunistični morilec **France Pirkovič-Čort**, po vojni Jugoslovanski konzul v Celovcu, doma iz št. Jerneja.

Jože Prijatelj (poznejši komandant bataljona v Gubčevi brigadi) je padel na begu pred legionarji na velikonočno nedeljo 1. 1943 v Kočevskih Črmošnjicah. Za njegovo smrt ostali brat in sestra nista vedela.

Po trenju v OF, ko je krščanska skupina sprejela diktat komunistične partije, ali pa bila likvidirana, so nekateri posamezniki dezertirali, med njimi Janez Marn in Drago Prijatelj.

Janez Marn-Črtomir Mrak je po dezertaciji od partizanov ustanovil četniški odred, ki je tako postal zatočišče za domobranske dezertarje. Vedno pa se je nahajal v varnem zaledju domobranskih bataljonov in postojank. O kaki akciji tega odreda nismo nikoli slišali. Osebo pa mi je znano, da je bil ta odred ob napadu na domobranska bataljona v Višnji gori in Stični od 21.—23. junija 1944 (napadala je 18. partizanska divizija s petimi brigadami in dvema tanki in enim oklopnim avtomobilom) na Polici za Višnjo goro in se je takoj umaknil na Orle pri Ljubljani, ne da bi oddal en sam strel v hrbet partizanom in tako razbremenil svoje zaščitnike. V tem boju je imela naša četa 7 mrtvih na položaju, (2 sta ranjena umrla) 14 ranjenih in enega zajetega, kateri pa je tik pred ustrelitvijo izpred groba, katerega si je moral sam izkopati, ušel v samih spodnjih hlačah!

Starši Prijatelj so bili mrtvi! Oče je bil v stari Jugoslaviji orožnik. Za nje je skrbela njihova bogata teta brez otrok na Ponikvah pri Trebnjem, ki je tudi vse štiri študirala. Teta pa očitno ni bila OF-arska in so jo komunisti gospodarsko uničili. Res tipična ironija vsode.

Drago je bil ne samo sposoben, ampak celo predrzen. Kot partizan v civilu je bil v gostilni na Ponikvah, v kateri je bilo poleg civilov in nekaj VS tudi polno Italijanov. Nekateri VS so Dragota poznali, da je partizan. Ko ga je hotel Italijan legitimirati, je Drago potegnil pištolo, ustrelil Italijana, sam pa samo lahko ranjen ušel!

Ko sem bil kot domobranec na postojanki na Lisičjem pri škofljici, se spominjam, da sva tam nekajkrat govorila z Dragom Prijateljem, tedaj četnikom. Ko pa je po pobegu našega četnega poveljnika stotnika **Franceta Pirnata** v ilegalo (zakaj so ga klicali v Ljubljano, mi ni znano) prišel na njegovo mesto poročnik **France Frakelj**, nam je prepovedal sestajanje z njimi in njihov dohod na našo postojanko.

Ob koncu vojne se je Drago Prijatelj s sodelavci — verjetno z Mar-

nom — nahajal na področju Novomeške domobranske bojne skupine in se z njo umaknil na Radeče pri Zidanem mostu, kjer pa je to skupino razpustil njen poveljnik major Stamenković.

Drago Prijatelj je vodil majhno skupino četnikov in domobrancev (bil je narednik), ki se je umikala preko štajerske. Nekaj časa so se pridružili umikajoči se Hrvaški vojski. Ko pa so slišali opazke Hrvatov: „Čemu pustimo, da gredo z nami; ta je treba pobiti!“ (namreč četnike s kraljevo kokardo), so se ločili od njih. Kmalu za tem so Hrvatje prišli v neko ožino nekje v Savinjski dolini. Na obeh straneh so bile močne partizanske zasede. Nastala je zmeda! Mase civilistov z družinami, ki so spremljale hrvaško vojsko, so kričale. Njihov glas so prevpila vojaška povelja: „Bitnica napred!“ (Po hrvaško so bitnico imenovali topništvo.) Po sodbi navzočega Jožeta Tomažina so vse te Hrvate partizani tam pobili.

Ta skupina je med potjo dobila odvrženo nemško avtomatično orožje. V Braslovčah pri Celju so imeli partizani svoj miting. Vse je bilo v zastavah in cvetju. V enem samem jurišu so miting razbili; partizani so bežali na življenje in smrt. Domobranci in četniki pa so iz slovenskih in jugoslovanskih zastav z rafali iz brzostrelk izsekavali rdeče zvezde.

Vso pot od Radeč do št. Vida ob Glini na Koroškem so se morali prebijati skozi rdeče položaje. Še v št. Petru v vinogradih pri Velikovecu (na severni strani Drave) so celo govorili s partizani. Pred št. Vidom ob Glini so prišli do Angležev. V vsej skupini ni nihče govoril angleško. Angleži so jih naložili na kamiona in po obcestnih napisih so videli, da gredo v smeri proti Jugoslaviji. Nedaleč od št. Vida je voznik ustavil in šel na eno izmed njihovih poveljstev. Že so mislili pobegniti. K sreči je Anglež govoril nekaj italijansko, eden od skupine tudi; in tako so k sreči izvedeli, da je šel vprašat, kje je v bližini jugoslovansko taborišče. Tako jih je pripeljal v Vetrinje; in na svoje veliko začudenje so tam našli vse polno starih znancev!

Po nekaj dneh so bili vsi, z izjemo Tomažina, vrnjeni iz Vetrinja in pomorjeni. Vključno Janez Marn in Drago Prijatelj.

Podbevškova bi lahko po njihovih morilcih opisala, na kako zverinski način so jih poklali v Teharjih in kdo jih je zasliševal in „sodil“. Pri mučenju so pa z lahkoto ugotovili, kaj je bilo v resnici s „črno roko“ in kdo je v njej sodeloval; saj so imeli njene voditelje na „procesu“!

Ker pa vsega delovanja „črne roke“ komunistični likvidatorji le ne morejo podpreti s fabriciranimi dokazi, je za vsakega treznega zasledovalca slovenske revolucije ta izraz samo iskanje opravičila za množične komunistične pokolje — po vojni!

Iz tega jasno sledi: Če je „črna roka“ kdaj obstojala, ni bila to domobranska organizacija, ker so po trditvi Podbevškove „dokumentacije“ bili njeni voditelji bivši aktivisti Osvobodilne Fronte in partizani, ki se niso hoteli podrediti diktatu komunistične partije in so dezertirali, kot aktivisti osvobodilne fronte so točno poznali komunistično Ahilovo peto; in če so hoteli ustanoviti „črna roka“, je bil to samo poizkus točne kopije VOS-a

(Varnostne obveščevalne službe, likvidacijskega oddelka K. P. v imenu OF) (Mimogrede povedano je bil v tej „organizaciji“ kot njen kapetan, svoj čas moj vodja mladev pri katoliškem Fantovskem odseku. Pred odhodom v partizane, spomladi 1942, je imel samo osem razredov osnovne šole. Sedaj pa je menda aktivni podpolkovnik v Titovi vojski — Op. pisca).

Vodstvo protikomunističnega tabora seveda ni moglo uporabiti tako odlične in smrtonosne puščice — likvidacijo terencev in aktivistov komunistične partije in njene osvobodilne fronte; za kar naj bi uporabili najodločnejše komunistične nasprotnike — pobegle partizane in dezertarje O. F.

Ko sem zgodaj leta 1945 šel na prvi dopust domov na do tedaj komunističen teritorij, sem med potjo nekje med Grosupljem in Vel. Gabrom med raznimi občestnimi napisi po hišah videl tudi tale: Živio OF, ŽivioNOV (narodno osvobodilna vojska — partizanstvo). K zadnji kratici: Živio NOV je nekdo dodal AK, kar se je brao: Živio Novak; poleg pa je bila s črno barvo namazana roka. (K. Novak je bil Mihajlovičev zastopnik za Slovenijo, opomba F. S.).

Ta kratek opis ni nikak komentar knjige „Sv. Urh“, ampak je samo bežen pogled v tedanjo stvarnost. Kljub temu, da so oblastniki doma to knjigo tako hitro potegnili iz prometa — sicer prepozno — je povsem jasen dokaz, da se njihov način ni popolnoma nič izpremenil, in bi — če bi bili v nevarnosti za oblast — danes prav tako, kot tedaj, likvidirali proletarsko maso, samo da bi se obdržali na oblasti.

Politični emigraciji pa je to dokaz, da se od žalostne preteklosti ni naučila ničesar, ako verjame v „mirno sožitje“ in „dialog“.

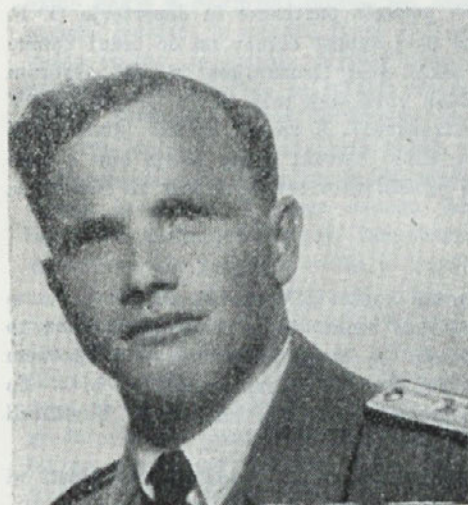
Upajmo, da bo „Sv. Urh“ vzdramil prizadete in da bodo napisali zgodovino, ne pa sanje, in da bodo tako odšli v zgodovino kot možje, ki so sprejeli resnico — v svojo zmago, ali v svoj poraz!

NA UREDNIŠKI MIZI

G. dr. Valentin Meršol. — TABOR zajema prav v smislu Vašega cenjenega poziva združene slovenske protikomuniste vseh odtenkov zato, ker preko vseh drugotnih interesov hočejo biti predvsem in samo dobri Slovenci, vvesti slavnemu vzgladu mrtvih domobranskih junakov, ki so nam in vsemu svobodoljubnemu človeštvu o pravem času pokazali pravo pot po vodilu treh, vsem najvišjih vrednot: **Bog — Narod — Domovina.**

Ing. A. Matičič

Nadporočnik France Mrak

Dolžnost nas preživelih protikomunističnih borcev je, da se tudi s pisano besedo spominjamo svojih pobitih bratov — soborcev. Te vrstice so namenjene pokojnemu poveljniku 34. čete novomeške bojne skupine nadporočniku Francetu Mraku.

France Mrak se je rodil 25. aprila 1918 v vasi Vel. Brusnice pri Novem mestu. V družini je bilo osem otrok in France je bil najstarejši. Ljudsko šolo je obiskoval v Brusnicah, nižjo gimnazijo pa je končal v Novem mestu. Z malo maturo je prevzel posle občinskega tajnika v Brusnicah.

Ljudje in takratni župan Gazvoda so bili zadovoljni z njegovim delom. Vojaški rok je odslužil v mitraljeski četi kraljeve garde v Beogradu, kjer je ostal do poraza Jugoslavije in dobil čin narednika. Mesec dni po razpadu se mu je posrečilo vrniti domov. Doma je budno spremljal položaj pod okupatorjem in nastop takozvane „Osvobodilne fronte“.

Isti dan, ko je OF nedaleč od Brusnic razkrinkala štajerski bataljon, so partizani odpeljali Franceta in njegova dva brata Stanka in Ivana. V Gaberju je bil France skupaj z županom občine Šmihel—Stopiče Francom Brulcem in njegovim 14 letnim sinom Jožetom obsojen na smrt. Pri drevesu privezan na morišču v vasi Orehek nad Stopičam je bil priča grozovitega mučenja župana Brulca in njegovega sina. Oba so mučili istočasno — potem pa še posestnika Ovnička iz vasi Dolž nad Stopičam. Tedaj je bil na vrsti France, pa so ga odvezali in ga namesto na morišče odvedli nazaj na partizansko poveljstvo in nato izpustili domov.

Kdor le količkaj pozna zgodovino tisti časov, ve, da so bili taki slučaji redki. Posebno še potem, ko je bil priča mučenju in umoru več oseb. Res je precej ljudi prosilo partizane, da Franceta izpuste. Dopove-

dovali so jim, ako pobijejo Mrakove fante, da bodo izgubili podporo ljudstva. Mrakova družina je namreč bila med ljudmi priljubljena in spoštovana.

Dva dni po Francetovi vrnitvi z morišča sta se vrnila domov tudi oba njegova brata. Bila je ravno nedelja in Mrakovi fantje so šli k sv. maši. Po maši je pred cerkvijo mlad sosedom fant, ki je že bil partizan, glasno in vpričo Mrakovih fantov izjavil: „Prišli so domov, toda te moramo na vsak način likvidirati!“ Prav tega fanta so protikomunistični borci na prvem pohodu čez Brusnice nekaj tednov potem ujeli. France se je zavzel zanj in fant mu je bil tako hvaležen, da je ostal od takrat in ves čas borb v njegovi četi. France je tega fanta rešil tudi v Vetrinjah; a ker je na poti obočel, je ostal pri nekem kmetu.

Teden dni potem, ko so ga izpustili, je France šel obiskat Ilijo Badavince iz Rosalnic pri Mečliki. Z njim sta bila prijatelja iz Beograda, kjer sta skupaj služila vojaški rok. Badavinec je bil višji partizanski častnik in poveljnik bataljona. Drugi dan po tem obisku je France poiskal protikomunistične borce in se jim pridružil v št. Joštu pri Štopičah.

Po preformiranju, oziroma odhodu protikomunistov iz št. Jošta, je France Mrak bil na Dolžu, nato v Semiču in v Štopičah. Ob italijanski kapitulaciji je bil poveljnik na Ratežu pri Novem mestu. Takrat so se vaški stražarji skoncentrirali v Novem mestu, kjer je prevzel poveljstvo stotnik V. Rupnik. Srečno so se rešili zajetju komunistov in se iz Novega mesta umaknili preko Gorjanecv na Zameško, kjer so odbili partizanski napad in jih zapodili v beg.

Po nemški ofenzivi na Dolenjskem je bilo kazno, da komunistov ni več v teh predelih. Domobranci novomeške bojne skupine so zasedli vse večje kraje. Mrakova četa je zasedla Metliko. Takoj drugi dan je bila iz Metlike poslana avtokolona v Novo mesto. Kolona je prišla do vasi Gaber, ki je bila oddaljena le nekaj kilometrov od Metlike. Tu jih je napadla močna partizanska zaseda. Kolona je izgubila dva avtomobila in nekaj fantov, a ostali so se komaj vrnili nazaj v Metliko. Po tem napadu so bile poslane izvidnice na vse strani. Ugotovili so koncentracijo komunistov in pri Rosalnicah opazili, kako partizani pripravljajo dva proti-tankovska topa. Le pot proti Črnomlju je bila še prosta. Tam je bila najbližja domobranska postojanka pod poveljstvom M. šabiča. Poveljnik Mrak je ugotovil, da ne bo mogoče obdržati postojanke v Metliki. Zvez skoraj ni bilo. Odločitev je bila nujna. Dal je povelje za umik proti Črnomlju, odkode sta obe četi nadaljevali pot v Kočevje. Odločnost, hrabrost in hladnokrvnost poveljnika Mraka je tako rešila uničenje dveh domobranskih postojank. Po dveh dneh je bila Mrakova četa prepeljana v Novo mesto. Takoj po tem so že partizani blokiral Novo mesto in Kočevje.

Čez zimo je Mrakova četa držala položaj na severnem delu mesta, takozvanem Marofu, in blok na cesti proti št. Petru ter istočasno delala enodnevne pohode po okolici.

Na velikonočni ponedeljek 1944 je bila Mrakova četa poslana v št.

Jernej. Partizanom ni šlo v račun, da bi se nova postojanka utrdila ter so jo že tretjo noč napadli; a brez uspeha. Te napade so poizkusili še dvakrat. Toda obakrat je Mrak izvedel z enim vodom izpad ter tako napravil med partizani tako zmedo, da so se začeli streljati med seboj in so se morali obakrat hitro umakniti. Ta šentjernejska postojanka Mrakovih vojakov ni mirovala, temveč je redno patiolirala in očistila teren na tem predelu. Med akcijami so prišli večkrat v Belo krajino, pa tudi v Sošicah na Hrvaškem so uničili partizansko postojanko.

V dobi šestih mesecev na šentjernejski postojanki je četa izgubila le tri domobrance: **Jože Kastelic** iz Cerovca je padel na takozvani **Vahči** na prelazu Gorjancev, **Štefan Gorše** iz Ragovega pri Novem mestu je padel na Sošicah in **Franc Deželan** iz Brusnic je padel v **Gaberju**. V prostem času so borci radi pomagali tamošnjim kmetom pri košnji in žetvi.

Uspehe in borbenost te čete je kmalu spoznalo poveljstvo domobranstva. Ob ustanovitvi šentviškega udarnega bataljona je dobil Mrak povelje, da pošlje tja 25 borcev. Po nekaj tednih so zahtevali poimenično še 30 vojakov, čemur pa se je Mrak uprl, ker bi na ta način dejansko uničili njegovo četo. Zaradi tega upora je bil razrešen poveljstva čete. Zaradi še nekaterih krivih ovadb je bil poklican na zagovor v Ljubljano. Po enomesečnem zaslišanju se je ponovno vrnil in prevzel poveljstvo čete, s čemer mu je bila poravnana krivica in je dobil svoje zadoščenje.

V novembru 1944 je bil ustanovljen novomeški udarni bataljon, v katerega sta bili vključeni najhrabrejši četi te bojne skupine in sicer 34. četa s poveljnikom **Mrakom** in 52. četa s poveljnikom **Dragom Furlanom** — "**Oranom**". Mrakova četa se je preselila iz št. Jerneja v Novo mesto v bivšo kasarno poleg frančiškanske cerkve, kjer je ostala vse do 1. maja 1945, ko je bataljon odšel v akcijo na Notranjsko.

Nešteto borb je imel novomeški bataljon in večkrat sta poveljevala akcijam France Mrak ali pa Oran. Fantje so imeli radi svojega poveljnika; saj so sami večkrat izjavili, da jim je bil oče. Večina borcev je bila iz šmihelske-stopiške, brusniške in šentjernejske občine in večina je bila vsa tri leta borbe v isti četi s poveljnikom Mrakom. Tudi onih 25 borcev, ki so bili poslani v šentviški bataljon, se je kmalu vrnilo nazaj v četo, ko je bil ustanovljen novomeški bataljon.

Poleg dobrih borcev je imel Mrak tudi hrabre vodne oficirje. Na tem mestu naj omenim vsaj dva; in sicer pokojnega **Toneta Potočarja**, ki se je iz Primorske vrnil na Dolenjsko in vstopil v Mrakovo četo, ter pokojnega **Alojza Brulca**, sina ubitega šmihelsko-topiškega župana.

1. maja 1945 je novomeški udarni bataljon odšel iz Novega mesta v akcijo v Loško dolino, nato pa preko Cerknice proti Ljubljani — in potem preko Ljubelja v Borovlje. Tu je novomeški bataljon skupno z Rupnikovim in ostalimi dobojeval zadnjo domobransko zmago nad komunisti.

Zadnji večer v Vetrinju je bil France Mrak žalosten. Težko so ga prepričali, da je resnica, da Angleži vračajo domobrance Titu. Zadnjič je

zbral v šotoru vodnike in desetarje in jim razjasnil položaj. Prosil jih je, naj svetujejo fantom, da se razbeže in naj se ne vračajo s transportom; saj dobro poznajo krvoločnost komunistov. Povedal jim je, da bo sam skušal priti nazaj na Dolenjsko, kjer je imel dovolj zakopanega orožja, in da ve, da so tam gozdovi polni domobranskih skrivačev, ki niso mogli priti čez mejo. „Zbral bom te ljudi in jih odpeljal v Italijo, kjer so Amerikanci.“ Da je res imel ta namen, je dokazal s tem, da je zbral manjšo patrolo in bil kot vodja te patrole ubit na prehodu jugoslovanske meje pri Peci na Sv. Rešnjega Telesa dan. To je potrdila priča, ki živi v Argentini.

Vsaj teh nekaj vrstic naj bo posvečenih spominu prijatelja — soborca, poveljnika 34. čete, nadporočnika Franceta Mraka. — Slava mu!

V spomin Franciju Peršinu

Franci je bil doma v Stožičah pri Ljubljani. Rodil se je leta 1921. Na lepem posestvu mu je cvetela mladost. Ob trdem kmečkem delu, ob skrbni vzgoji očeta in matere je rasel v zavednega katoliškega fanta. Kmalu je že pridno sodeloval v Prosvetnem društvu in še bolj v Fantovskem odseku na Ježici, kjer je s svojo energijo, pridnostjo in stalnim treningom prišel do vrha, — postal je član mednarodne vrhunske telovadne vrste Fantovskih odsekov leta 1940.

Ni se dolgo veselil tega svojega uspeha, ker je druga svetovna vojna razbila organizacijo. Toda v Stožičah so vseeno telovadili zlasti ob nedeljah. Pri Peršinovih in pri sosedu, šafarjevih, so imeli nekaj telovadnega orodja. Potem je to preprečila revolucija.

Pričela je OF s svojim zločinskim delom. Pričelo se je snubljenje naših fantov. Pričelo se je sovraštvo — in splomladi leta 1942 tudi umori in napadi na naše verne slovenske družine. Ljubljanska okolica je bila zaradi močnega delavskega okolja zelo rdeča.

Zato je bil odločen „Ne, z vami že ne!“ s strani Francija in drugih fantov rdečim preveč. Dvakrat so napadli maja 1942 Peršinovo in Šarfarjo domačijo in le malo je manjkalo, da fantje niso prišli rdečim sošedom in sovaščanom v krvave roke.

Prav tiste žalostne dni so pobili za Savo delavskega organizatorja kat. akcije Janeza Polšeta. Njegovo mater so z njim vred vrgli v Savo, pa se je čudežno rešila. Prav takrat (junija) so ubili javnega delavca Franceta Straha in še več drugih.

Nevarnosti se je Franci zavedal. Zato se je umaknil z nekaterimi drugimi fanti za nekaj mesecev v Italijo, dokler se ni vrnil in pristopil k Vaški straži in pozneje k domobrancem.

Kot domobranec je bil poslan na Dolenjsko, v okolico Velikih Lašč. Bil je izredno hraber vojak in njegova desetina je bil strah in trepet partizanov. Dosegel je čin podnarednika.

8. maja 1944 (pred 25 leti) je v borbi s komunisti v vasi Mačkovo pri Velikih Laščah padel. Pokopan je bil 11. maja v Stožicah. Ležal je na mrtvaškem črnu v občinskem domu na Ježici, kjer so se od njega poslovili njegovi prijatelji in sovaščani. Na grobu je spregovoril v slovo g. Hvale za glavni odbor Fantovskih odsekov, poročnik Janez Borštnar pa v imenu prijateljev (padel nekaj mesecev pozneje) in drugi.

Veličasten pogreb je dokazal, kako je bil pokojni Franci priljubljen med nami. Zdaj čaka vstajenja na pokopališču pri sv. Juriju, kjer počiva še več drugih fantov—domobrancev (Dolničar Franci, poročnik Borštnar, namestnik poveljnika prve ježenske domobranske postaje „Dolenje“, Gandi ter druge žrtve komunistične revolucije: France Strah, Kunstljeva družina in drugi).

Franci se je poslovil od nas star komaj 23 let. Polna in bogata so bila njegova leta, polna v delu in žrtvovanju za svoj ljubljeni slovenski narod.

Želel je nadomestiti očeta na ponosnem kmečkem domu. Ljubil je kmečko delo, vzgajal se je v katoliških društvih, bil je upanje naše vrhunske telovadne vrste, bil je upanje in ponos vseh ali vsaj večine fantov, ki smo ga poznali in z njim sodelovali pri društvih.

Bog pa je odločil drugače. Komunizem je hotel vsiliti našemu narodu nov družbeni red, zgrajen na zločinih in v sovrastvu do Boga. Tem poskusom se je tudi Janez uprl. Za svoje prepričanje je dal svoje mlado življenje. Zdaj skupaj s sedemdesetimi fanti iz Ježice in okolice čaka poveličanja in vstajenja naše domovine.

Slava njegovemu spominu!

Posavec

ZAVEDAJTE SE, DA JE DEL VAŠEGA BOJA PROTI KOMUNIZMU
TUDI REDNO PLAČEVANJE NAROČNINE IN DAROVI ZA TISKOVNI
SKLAD TABORA!

Nacionalna sramota!

Tudi letos je KP vpregla mladino, da je v štafeti iz vse Jugoslavije pohitela čestitat Titu za rojstni dan, ko je dopolnil 77 let.

Uboga mladina! — Kaj bo rekla, ko bo dozorela in se zavedla, da so njen mladostni idealizem zlorabili za oboževanje mednarodnega pustolovca, čigar rok se drži nedolžna mučeniška kri stotisočev Jugoslovanov, ki so bili zverinsko poklani samo za že v naprej na polom obsojen komunistični eksperiment?!

Kar pa je še bolj tragično, je to, da so krvavi žulji zaslužjenega ter dan na dan bolj goljufanega naroda naše uboge domovine s težkimi denarji plačali sramoten svetovni tisk, ki je to našo nacionalno sramoto razglasil čez vse celine — kot ljubko novico...

Niso izmišljotine

Na drugem mestu prinašamo razmišljanja našega dopisnika Fr. G. o tem, da komunisti stoje za prekucniškimi gibanjem črncev („black power“) in drugimi nemiri v Združenih državah Severne Amerike.

Da zaključki našega dopisnika niso izmišljotina, ampak kruta resnica, ki se je mora prebivalstvo ZD čim prej in nujno zavesti, je potrdil sam generalni sekretar sicer majhne, pa kakor vidimo močno delavne KP v ZD Gus Hall, ki je na tiskovni konferenci ob zasedanju KP vsega sveta v Moskvi dne 8. junija t. l. brez sramu in odkrito izjavil:

„Združene države Sev. Amerike gredo skozi obdobje strahotnega in spontanega upora. To je obdobje poizkusa in iskanja. Oblikuje se kopica majhnih organizacij in skupin. V tem položaju je marksizem-leninizem činilec, ki vzklije in usmerja to gibanje. Naš vpliv znotraj te strahotne vstaje raste na vseh področjih; kar pomeni, da množice v vedno večjem številu sprejemajo vodstvo partije.“

Kot da se v mogočnih ZD do pičice ponavlja strategija in taktika pred 27 leti v Jugoslaviji!

Bog daj, da bi bila izjava Gusa Halla trobenta, ki bo o pravem času zdramila ameriško javno mnenje! Če bi se namreč v ZD ponovilo isto kot pred 27 leti v Jugoslaviji, kjer so tudi le maloštevilni pravilno ocenili delo sicer majhne KP, bo katastrofa za ves civilizirani in svobodni svet dokončno strahotna!

Na delo torej, termite svobode! — Vsak v svojem okolju budite na osnovi gornje izjave Gusa Halla zavest svobode ameriškega naroda!

VSEBINA

La misma verdad	161
Pričajmo zvesti!	162
Črnci in komunizem (F. Gr.)	163
Razčiščenje v Slov. kulturni akciji (Dr. St. Kociper)	166
Romanje (Ratko šušteršič)	172
Naši so le grobovi (-n. -k.)	173
Domobranstvo ni mrtvo	175
Kdo je izdajalec	176
Naj vlada sloga med nami (Dr. V. Meršol)	177
Na isti fronti	178
Sanje Podbevškove (F. Slak) ..	179
Na uredniški mizi	187
V spomin	188
Za beležnico	III

